

**Lausuntopyyntö koulujen ja oppilaitosten loma-aikoja koskevasta
muistiolounnoksesta**

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/15678/2026

Suomen Luokanopettajat ry:n tiivistelmä lausunnosta kesälomien siirto:

1. **Kevätlukukausi on jo nyt liian pitkä ja kuormittava.** Luokanopettajat nostavat esille, että oppilaat ovat touko–kesäkuussa jo valmiiksi väsyneitä, levottomia ja huonosti motivoituneita oppimaan.
2. **Huhtikuun lisäloma ei ratkaisisi jaksamisongelmia.** Viikon tauko vain pirstaloisi kevättä: ennen lomaa ja sen jälkeen työrauha katoaa, rytmi rikkoutuu ja oppimisteho heikkenee.
3. **Kesäkuun valoisuus ja alkukesän luonto koetaan tärkeiksi hyvinvoinnille.** Kesäkuun pitkät valoisat illat, vihertyvä luonto ja ulkoilu tekevät siitä parhaan loma-ajan Suomessa.
4. **Elokuuta ei pidetä yksiselitteisesti parempana lomakuukautena.** Vaikka sää voi olla lämpimämpi, elokuussa on monesti sateisempaa ja pimeämpää. Sää on jo syksyinen erityisesti Etelä- ja Keski-Suomessa.
5. **Muutos ei helpottaisi perheiden arkea.** Vanhempien lomat eivät lisääntyisi tai siirtyisi automaattisesti huhtikuulle tai elokuulle, joten lastenhoidon järjestäminen olisi monille entistä vaikeampaa.
6. **Pedagogisia perusteita pidetään puutteellisina.** Luokanopettajat kokevat, että ehdotusta perustellaan enemmän matkailu- ja elinkeinoelämän tarpeilla kuin lasten oppimisella, hyvinvoinnilla tai koulun toiminnalla.
7. **Kesäkuun koulutyön tehokkuuteen ei uskota.** Luokanopettajat arvioivat, että oppiminen kärsisi kuumuuden, valoisuuden, valvomisen ja lomatunnelman vuoksi eikä lisäviikoista saataisi opetuksellista hyötyä.
8. **Opettajien työhyvinvointi nousi vahvasti esiin.** Pitkä kesäloma nähtiin tärkeänä palautumisen kannalta, ja moni arvioi muutoksen heikentävän alan veto- ja pitovoimaa.
9. **Muutos vaikuttaisi laajasti koko yhteiskunnan rytmiiin.** Nostamme esiin vaikutukset esimerkiksi yhteishakuun, pääsykokeisiin, valmistujaisiin, leireihin, kesätapahtumiin, kesätöihin ja koulukirjojen rakenteisiin.
10. **Nykyinen järjestelmä on toimiva ja vakaa.** Kouluihin ei pidä tehdä suurta rakenteellista muutosta ilman selkeää hyötyä, etenkin kun koulumaailmassa on jo paljon muita uudistuksia ja kuormitusta.

Millaisia vaikutuksia näkisitte aiheutuvan koulutusjärjestelmälle, mikäli perusopetuksen loma-ajat muutettaisiin mallin esittämällä tavalla?

Kevätlukukausi on jo nykyisellään pitkä ja kuormittava erityisesti alakoululaisille. Opettajien mukaan oppilaiden keskittyminen, työrauha ja motivaatio heikkenevät jo toukokuussa, eikä koulutyön venyttäminen kesäkuulle nähdä pedagogisesti mielekkäänä. Kevään valoisat illat siirtävät lasten nukkumaanmenoa ja väsymys näkyy koulussa. Kesäiset säät ja lämpimät luokat heikentävät työskentelyrauhaa. Erityisesti pienet oppilaat ja neurokirjon oppilaat kuormittuvat pitkän kevään aikana. Kuormittuminen näkyy lisääntyneenä riitelynä ja

kiusaamisena. Oppilaiden kouluviihtyvyys laskee. Esitys kesälomien siirrosta huolettaa eniten oppilaiden jaksamisen näkökulmasta.

Millaisia vaikutuksia näkisitte aiheutuvan muille toimialoille / edustamallanne toimialalle, mikäli perusopetuksen loma-ajat toteutettaisiin mallin esittämällä tavalla?

Koulun tärkein tehtävä on oppiminen. Koulun rakenteita pitäisi muuttaa vain oppimisen ja hyvinvoinnin vuoksi — ei matkailualan tai elinkeinoelämän tarpeisiin. Näin ollen markkinavoimien ei pidä ohjata koulua. Lomien siirtäminen ei parantaisi opetuksen laatua eikä lasten hyvinvointia, vaan lisäisi hallinnollista säätöä ja kuormitusta. Kesäloman siirtäminen vain venyttäisi kaikkein raskainta työjaksoa entisestään. Oppilaiden ja opettajien palautumisaika lyhenisi käytännössä, vaikka lomaviikko siirtyisikin myöhemmäksi.

Mitä muita yhteiskunnallisia vaikutuksia koulujen kesälomien siirtämisellä voisi näkemyksenne mukaan olla?

Uudistus vaikuttaisi laajasti esimerkiksi: arviointiin, yhteishakuun, lukuvuosisuunnitteluun, opetuksen rytmittämiseen sekä perheiden loma- ja hoitojärjestelyihin. Uusi lomaviikko vaikeuttaisi perheiden arkea, lisäisi lasten yksinoloa, katkaisisi koulun rutiineja lisäisi levottomuutta ennen ja jälkeen loman. Erityisesti alakoulun näkökulmasta pienet lapset hyötyvät: jatkuvuudesta, ennakoitavuudesta ja selkeästä rytmistä.

Mikä on kantanne esitettyyn loma-aika malliin?

Emme kannata.

Miten suhtaudutte malliin, jossa koulutyö päättyisi kesäkuussa viikolla 24 viimeisenä arkipäivänä, helatorstain yhteyteenlisättäisiin yksi vapaapäivä ja koulutyö alkaisi elokuussa aikaisintaan viikolla 35 ensimmäisenä arkipäivänä, eli huhtikuun loppuun ei otettaisi viikon mittaista lomaa?

Emme kannata. Tässä mallissa kevät- ja syyslukukauden pituusero kasvaisi entisestään aiheuttaen epätasapainon lukukausien välille

Muut mahdolliset huomiot muistiosta

Luokanopettajien enemmistö suhtautuu kesäloman siirtämiseen kriittisesti. Keskeisin viesti on, että uudistusta ei pidetä lasten oppimisen tai hyvinvoinnin näkökulmasta perusteltuna. Suurimmat huolet liittyvät oppilaiden jaksamiseen, kevätlukukauden venymiseen sekä siihen, että koulun rytmiä muutettaisiin muiden kuin pedagogisten syiden vuoksi.

Ajatus koulun jatkamisesta kesäkuun puoliväliin asti nähdään epärealistisena erityisesti alakoulussa.